

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Luboše Vrby a soudců Mgr. Bc. Viktora Macha a JUDr. Alexandra Károlyiho ve veřejném zasedání konaném 5. března 2020 projednal odvolání obžalovaného **F O**, narozeného a odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 3. 12. 2019, č. j. 4 T 9/2019-592,

a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek **zrušuje** pouze ve výroku o náhradě škody.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **znovu rozhoduje** tak, že

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené **T M B** narozené , k rukám její zmocněnkyně Mgr. Jany Pflugerové, advokátky, se sídlem ve Vintířově 235, 357 35 Vintířov, další nemajetkovou újmu v částce 100 000 Kč za způsobené duševní útrapy.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená **T M B**, narozená , odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 3. 12. 2019, sp. zn. 4 T 9/2019 byl obžalovaný **P O** uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Výše uvedeného jednání se měl dopustit podle skutkového zjištění soudu prvního stupně obžalovaný tak, že v přesně nezjištěném čase v odpoledních hodinách dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Holcová

5. 4. 2019 v bytě č. [redacted] ve [redacted] nadzemním podlaží panelového domu na adrese [redacted], který obýval společně se svou manželkou I. [redacted] O. [redacted] a nezletilou vnučkou T. [redacted] M. [redacted] B. [redacted], nar. [redacted], zneužil bezbrannosti nezletilé T. [redacted] M. [redacted] B. [redacted] vyplývající z jejího nízkého věku a skutečnosti, že byla zvyklá poslouchat jej jako dědečka, který o ni pečoval, a v úmyslu dosáhnout sexuálního uspokojení zasunul nezletilé do vchodu poševního/pochvy pevný, hladký, přesně nezjištěný podlouhlý předmět, a to takovou intenzitou, že jí způsobil poranění genitálu – hlubokou vertikální trhlinu až do podkoží mezi bazální linií zevního hymenálního okraje od č. 6 a zadní komisurou (zadním spojením velkých stydkých pysků) o délce cca 10 mm a šířce 7 mm a přerušení vnitřního okraje hymenu (panenské blány) u č. 6, provázené silným krvácením, a hospitalizaci nezletilé na dětském oddělení Nemocnice [redacted] s.r.o. od 5. 4. 2019 do 12. 04. 2019,

2. Za toto jednání byl obžalovanému uložen trest odnětí svobody v trvání 8 roků, kdy pro výkon tohoto trestu byl obžalovaný zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Dále bylo rozhodnuto tak, že obžalovaný je povinen zaplatit poškozené T. [redacted] M. [redacted] B. [redacted] na náhradu nemajetkové újmy v penězích částku ve výši 200 000 Kč a se zbytkem jejího nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích jí odkázal soud na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolání, a to ve lhůtě stanovené zákonem, resp. odvolání podal bezprostředně po vyhlášení rozsudku a následně toto odvolání prostřednictvím své obhájkyne odůvodnil i písemně. Obžalovaný uvádí, že zásadně odmítá, že by se uvedeného jednání odpustil. Před vzetím do vazby vedl spořádaný rodinný život, kdy vedl společnou domácnost s manželkou a jejich nezletilými dětmi. Vždy pracoval a byl to právě on, kdo rodinu finančně zajišťoval. Z výsledku manželky vyplynulo, že s obžalovaným vedli normální rodinný, partnerský život, kdy ani svědkyně za celou dobu soužití s obžalovaným u něj nepozorovala žádné abnormality v jeho sexuálním chování, včetně eventuálních projevů agrese. Pravidelně se navíc s obžalovaným intimně stýkali, až do jeho zadržení. V tomto směru se jeví závěry znaleckého posudku, z oboru zdravotnictví, odvětví sexuologie jako velmi rozporuplné, neboť znalci hodnotí obžalovaného jako osobu heterosexuálně orientovanou, která je spokojená s mužským pohlavím, která nikdy netoužila po žádné změně. Nemá fantasijní představy a nebyla nikdy u něj diagnostikována duševní porucha v pravém slova smyslu. Znalci uzavřeli, že u něj nejsou narušeny intelektové schopnosti a nebyla diagnostikována sexuální preference. Pokud jej znalci hodnotí, jako osobu s poruchou disociálního typu, pak tento závěr dovozují pouze ze sklonu obžalovaného překračovat pravidla, neponaučovat se z trestu a z jeho nezájmu o city jiných. Na druhou stranu však závěry znaleckého posudku uzavírají, že obžalovaný jako osoba s pouhou poruchou osobnosti disociálního typu je schopna spáchat brutálním způsobem zločin znásilnění na [redacted] letém dítěti jen proto, že uspokojuje svou momentální sexuální potřebu, a to za situace, kdy se ve stejném bytě, ve kterém mělo k jednání dojít, nachází manželka a partnerka obžalovaného. Obžalovaný má za to, že výsledky znaleckého zkoumání neodůvodňují závěr, který by jednoznačně postavil na jisto, že by obžalovaný byl postižen pohlavním pudem v jednání proti nezletilé poškozené. Z výsledku poškozené je patrné, byť si je obhajoba vědoma složitosti takového prováděného výsledku, že sama poškozená skutek, pro který je obžalovaný obžalován, nepopisuje konstantně a konzistentně. I zejména vzhledem ke své rozumové vyspělosti byla častokrát naváděna vyslýchající osobou, kdy tato skutečnost nemůže být tak vykládána v neprospěch obžalovaného. Pro posouzení duševního stavu poškozené byl

vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví dětská klinická psychologie, kdy znalkyně došla k závěru, že poškozená dokáže reprodukovat pouze omezeně, zejména spíše v dialogu, jako spolehlivější vyhodnocuje komunikace neverbální. Dále konstatuje, že nedostatečně rozumí řeči, nezvládá spolehlivě předložkové vazby, spojky, příslovce a za nespolehlivější považuje ta vyjádření, kterými odpovídá jen na jednoduše položenou otázku, tzv. expresivní gestikulaci. Při hodnocení specifické věrohodnosti upřednostňuje znalkyně sdělení poškozené, které je vyjádřené gestikulací a pantomimicky. Obžalovaný je přesvědčen, že nebyly splněny všechny předpoklady pro stanovení jednoznačných závěrů znaleckých posudků, které se pak jeví jako klíčové při hodnocení závěrů soudem povinně obžalovaném. Z výslechu manželky obžalovaného nevyšly žádné podstatné skutečnosti svědčící o vině obžalovaného. Přesto jako podstatnou skutečnost obhajoba uvádí, že svědkyni malá T. [REDACTED] neuvedla, že by jí ublížil dědeček mezi nohama, ale že jí bolí tvář po tom, co ji dědeček měl uhodit stejně jako S. [REDACTED] i s tou hračkou ve tvaru telefonu. Z obsahu výslechu nezletilých dětí nevyplývají žádné podstatné skutečnosti, neboť nezletilí nebyli jednání přítomni. Z výpovědi lékařek MUDr. T. [REDACTED] a MUDr. K. [REDACTED] vyplývá, že byla nezletilá převezena rychlou záchrannou službou k vyšetření do nemocnice [REDACTED]. Během vyšetření měla nezletilá lékařkám sdělovat mechanismus poranění, ale každé sdělila mechanismus odlišný. Tím ovšem dochází k situaci, že jsou výrazné rozpory ve skutkových zjištěních, které soud není schopen odstranit. Obžalovaný na to namítá, že jako zásadní stran obžaloby spatřuje, že ve skutkové větě uvádí zasouvání pevného, hladkého a podlouhlého předmětu do genitálu poškozené, kdy se má jednat pravděpodobně o prst obžalovaného. S touto teorií pracuje i znalkyně, ovšem tento závěr není postaven na jisto, kdy znalkyně nevykloučila i jiný mechanismus poškození. Jedná se tak o pouhou domněnku, na základě které, však nemůže být skutková věta napadené obžaloby postavena. Obžalovaný se domnívá, že z provedeného dokazování nebylo prokázáno, že se jednání, pro které je trestně stíhán, dopustil a takové jednání kategoricky odmítá. S ohledem na shora uvedené skutečnosti pak obžalovaný navrhuje, aby Vrchní soud v Praze rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí ve věci. Vrchní soud obdržel i vyjádření obžalovaného z vazební věznice, ze kterého v podstatě vyplývá, že je nevinný a že nic neprovedl, kde rozebírá svůj vztah k poškozené a více méně opakuje, že je nevinný a že nic své vnučce neudělal.

4. Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni si podala odvolání taktéž státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni, a to v neprospěch obžalovaného do výroku o náhradě škody. Ve svém odvolání podrobně rozebírá, jakým způsobem má být postupováno v adhezním řízení, jak se rozhoduje o náhradě majetkové škody, či nemajetkové újmy. Odkazuje na závěry některých rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, ať už ve věcech trestních či civilních, rozebírá ustanovení, která se týkají nemajetkové újmy v občanském zákoníku a zejména vyzdvihuje, že výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě škody, nebo nemajetkové újmy v penězích, nebo k vydání bezdůvodného obohacení, musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen. Dále rozebírá rozdíl mezi ust. § 2956 a § 2958 občanského zákoníku. Velmi podrobně se zabývá jednotlivými nároky, které vyplývají ze znění obou výše uvedených paragrafů. Poukazuje na nutnost zabývat se majetkovými poměry obviněného a zejména uvádí, že své odvolání do tohoto výroku směřuje zejména proto, že za významné pochybení považuje skutečnost, že soud rozhodl o přiznání nároku na náhradu nemajetkové újmy sice správně poškozené nezl. T. [REDACTED] M. [REDACTED] B. [REDACTED], ale nesprávně obžalovanému uložil povinnost

nemajetkovou újmu nahradit poškozené prostřednictvím, nebo k rukám advokátky Mgr. Jany Pflugerové, co by opatrovnici, kdy tato advokátka v tomto trestním řízení nebyla ustanovena nezletilé poškozené jako opatrovnice, ale jako zmocněnkyně podle § 51a tr. ř. Toto rozlišení považuje za velmi důležité, jestliže výrok o náhradě nemajetkové újmy má být řádným exekučním titulem, musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen a navrhuje proto, aby bylo rozhodnuto v podstatě stejně, vyjma toho, že nemajetková újma v penězích bude uhrazena prostřednictvím nikoli opatrovnice Mgr. Jan Pflugerové, ale zmocněnkyně Mgr. Jany Pflugerové.

5. Vrchní soud v Praze, jako soud odvolací, z podnětu podaných odvolání podle ust. § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno. Vrchní soud v Praze zkoumal, zda nedošlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu a zda soud prvního stupně řádně opatřil veškeré potřebné důkazy, které následně podle § 2 odst. 6 tr. ř. vyhodnotil.
6. Je nutno zdůraznit, že většina námitek obhajoby, které vyplývají z odvolání obžalovaného, směřuje do věrohodnosti poškozené T. M. B. a k vyhodnocení její výpovědi, a dále k vyhodnocení výpovědi slyšených svědků, kdy právě z těchto výpovědí nalézací soud jednoznačně čerpal a dále také z listinných důkazů a znaleckých posudků vypracovaných ve věci. Pokud se jedná o hodnocení výpovědi jednotlivých svědků, zejména svědecké výpovědi poškozené T. B., s tím se ve svém rozsudku, dle názoru odvolacího soudu, řádně soud nalézací vypořádal, kdy uzavřel, že poškozená T. B. je věrohodná a stejně tak i další slyšení svědci, zejména svědkyně MUDr. T. a MUDr. K. Nalézací soud při posouzení hodnověrnosti nezletilé vyšel i ze závěrů psychologického znaleckého posudku, který byl na nezletilou vypracován a nebyl ani nikterak zpochybňován. Nalézací soud opřel své rozhodnutí o vině právě o výpověď samotné poškozené a zejména o výpovědi dalších dvou již zmíněných svědků MUDr. T. a MUDr. K., ve spojení se závěry znaleckých posudků, jednak znaleckého posudku, který byl vypracován na nezletilou poškozenou, ale i ze závěru znaleckého posudku z odvětví soudního lékařství, ze kterého vyplývá jednak mechanismus poranění a jednak i rozsah poranění poškozené. Odvolací soud se plně ztotožňuje s hodnocením důkazů soudu prvního stupně, kdy se nalézací soud logicky vypořádal i s námitkami obžalovaného, které byly použity již při jeho obhajobě u hlavního líčení. Pokud soud uzavírá, že uvěřil výpovědi poškozené a dalších slyšených svědků, a nikoliv verzi obžalovaného, tak to i logicky zdůvodnil. Zde je potřeba zdůraznit, že hodnocení důkazů je výsadním právem soudu prvního stupně, který důkazy provádí a poté je hodnotí. Pokud přitom nalézací soud postupuje důsledně dle ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a jeho argumenty nejsou v rozporu se zásadou obecné logiky, nelze proti takovému hodnocení důkazů nic namítat, tak je tomu i v tomto případě, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu prvního stupně jsou zcela správná. S argumenty soudu prvního stupně se odvolací soud plně ztotožňuje a jako na zcela správné na ně odkazuje. Odvolací soud se pouze neztotožnil s výrokem o náhradě nemajetkové újmy, ale z tohoto důvodu nezasáhl do celého rozsudku a zrušil toliko pouze výrok o náhradě škody a znovu rozhodl o nemajetkové újmě. Odvolací soud má za to, že nalézací soud řádně provedl a přebral obrazově zvukový záznam výslechu nezletilé poškozené T. B., její výpověď následně hodnotil, hodnotil ji i ve spojení se znaleckým posudkem

z oboru zdravotnictví, odvětví dětská klinická psychologie, který vypracovala znalkyně PhDr. Malá a dospívá k závěru o věrohodnosti poškozené T. M. B., kdy je zjevné, že nalézací soud si je vědom i určité komplikovanosti tohoto výsledku s ohledem na osobu poškozené, což je dívka velmi mladého věku a horších vyjadřovacích schopností. Každopádně i ze závěru znaleckého posudku je patrné, že výpověď je hodnocena jako dobře únosná, zejména v první třetině, kdy cenné jsou zejména gestikulace a pantomimicky předvedené partie výsledku. Podstatné pro odvolací soud je to, že na konkrétní otázky, které směřovaly k tomu, kdo jí způsobil to zranění a jakým způsobem, poškozená toto dovedla po svém popsat a sdělila, že to byl právě obžalovaný. Znalkyně navíc uvedla, že dívka nemá sklony k fabulacím, vymýšlení si příběhů apod. Nebyl prokázán sklon ke lhavosti. Vše je poplatné věku, resp. její intelektuální úrovni. Byť obecná věrohodnost je podstatně snížena z důvodu věku, přirozené sugestibility, deprive, ale i výchovné nevedenosti, obtížnějšího temperamentu apod. Je zjevné, že s ohledem na všechny tyto okolnosti, byla pečlivě nalézacím soudem zkoumána osobnost poškozené a nalézací soud dospěl k závěru o důvěryhodnosti této poškozené a s tím se lze ztotožnit. Navíc v tomto případě nestojí výpověď poškozené dívky osamocně. Jsou zde klíčové výpovědi ošetřujících lékařek z nemocnice v , které přijímaly poškozenou poté, co byla odvezena s krvácivým zraněním právě do této nemocnice, když v podstatě obě uvedly, že sama poškozená jim spontánně sdělila, že ten mechanismus zranění nebyl takový, že by si zaváděla pastelky do genitálu, ale že jí tam dědeček strkal prsty, což vypověděla svědkyně T., ale i svědkyně K.. Následně se jí ještě ve výtahu cíleně zeptala svědkyně T., co se stalo a ona odpověděla, že dědeček jí tam něco strkal, ale neví přesně co. Klíčové je to samotné vyjádření poškozené, která spontánně, aniž se jí někdo zeptal, kdo jí to udělal, uvedla, že dědeček, což je doloženo právě těmito dvěma výpověďmi těchto nezávislých svědkyň, lékařek, které přijímaly poškozenou poté, co byla přivezena sanitkou do nemocnice. Je zcela zjevné, že došlo objektivně ke zranění, ke kterému došlo. Zranění a způsob vzniku zranění, zcela jednoznačně koresponduje s výpovědí poškozené a vyplývá ze znaleckého posudku, který byl věci vypracován, tedy znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, který vypracovala znalkyně MUDr. Tereza Balcarová. Z tohoto znaleckého posudku zcela jednoznačně vyplývá, jaká poranění utrpěla poškozená a zejména se znalkyně vyjádřila i k mechanismu těchto poranění. Pokud se týče krvácejícího poranění genitálu, vzniklo mechanismem tupého násilí proniknutím, případně pokusy o proniknutí pevného podlouhlého předmětu do vchodu poševního (pochvy). Za takový předmět lze považovat např. prst příkladně i ztopořený penis. Je zjevné, že znalkyně vycházela i z lékařské dokumentace, kterou měla k dispozici z nemocnice v . Znalkyně za nejpravděpodobnější variantu, jak k poranění zevního genitálu došlo, má jednoznačně fyzické násilí, v daném případě sexuální, ze strany druhé osoby. S ohledem na lokalitu, charakter a rozsah, odpovídá poranění vzniklému v důsledku proniknutí, případně pokusu o proniknutí pevného, hladkého a podlouhlého předmětu do vchodu poševního (pochvy). Zjištěné a popsané poranění zevního genitálu nemohlo vzniknout v důsledku nárazu zevním genitálem rozkročmo na houpáčku či upadnutím. Podle znalkyně je nepravděpodobné i zavádění kamínků, hraček tužkových baterií, pastelek do genitálu u dítěte ve věku let znalkyně nepředpokládá potřebu sebeuspokojováním zaváděním předmětů do pochvy, zvláště za situace, kdy by to bylo pro dítě bolestivé. Znalkyně uvádí, že v souhrnu lze uvést, že poranění zevního genitálu, jak bylo zjištěno a popsáno, si v žádném případě nemohla způsobit sama nezletilá poškozená T. B.. Pokud se týče intenzity násilí, znalkyně uvádí, že zraňující síla musela být taková, aby došlo k hluboké trhlině mezi bazální linií zevního okraje panenské blány a zadním spojením velkých

stydých pysků a k trhlíně přilehlého vnitřního okraje panenské blány. Jednalo se o poranění symetrické při střední čáře a u čísla 6 a výrazně krvácející. Síla násilí působila ve střední čáře ve směru do poševního kanálu. V daném případě je tedy podstatné, že se jednalo o násilí ze strany druhé osoby působící na oblast zevního genitálu, kdy došlo k penetrujícímu poranění. Ze zdravotnické dokumentace, kterou měla znalkyně k dispozici, vyplývá, že zranění neohrožovalo poškozenou na životě, doba hojení a léčení poraněných orgánových struktur a tkání nepřesáhne obvykle dobu 6 týdnů, ale závažnost poranění nutno spatřovat i ve sféře psychické. Nemělo by podle zdravotní dokumentace zanechat trvalé následky ve smyslu morfologických změn.

7. Odvolací soud má za to, že vina obžalovaného je jednoznačně prokázána jednak výpovědí poškozené T. B., kdy její výpověď, včetně toho, jakým způsobem došlo k jejímu zranění, koresponduje se znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, a i z lékařských zpráv z nemocnice v . Její výpověď je dále jednoznačně podepřena i výpověďmi svědkyň T. a K., tj. ošetřujících lékařek z nemocnice v a v neposlední řadě znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví dětská klinická psychologie PhDr. Malé. Všechny tyto důkazy jednoznačně svědčí o vině obžalovaného, když o všechny tyto důkazy se opřel i nalézací soud, tak jak vyplývá z odůvodnění rozsudku a s jeho závěry se ztotožňuje i Vrchní soud v Praze.
8. Vrchní soud v Praze se ztotožňuje i s právní kvalifikací, kterou použil soud nalézací, a to tedy v tom směru, že jednání obžalovaného bylo kvalifikováno jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Dle názoru odvolacího soudu byly naplněny znaky této skutkové podstaty jak po objektivní, tak po subjektivní stránce. Je zcela zjevné, že předmětem útoku bylo dítě útlého věku, což vyplývá i z okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby podle § 185 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Pokud se týče pohlavního styku jako takového, je potřeba říci, že tento pojem má na mysli i pohlavní styk jiným provedeným způsobem srovnatelným se souloží, tak jak v tomto případě je zasunování prstů či jiných předmětů do vagíny. Odvolací soud dospěl k závěru, že jednoznačně obžalovaný donutil poškozenou k pohlavnímu styku, využil její bezbrannosti, což je zjevné jednak z jeho postavení, jako dědečka poškozené a z jejího nízkého věku, kdy je zjevné, že poškozená byla zvyklá plnit jeho „pokyny“. Odvolací soud se ztotožnil i se závěrem soudu nalézacího v tom směru, že není úplně 100% jasné, co bylo zavedeno do vagíny poškozené. Podle toho také byla upravena skutková věta, kdy je ovšem potřeba říci, že ve výsledku to není až tak podstatné a nemá to vliv ani na právní kvalifikaci jako takovou.
9. Odvolací soud je toho názoru, že nesprávný není ani výrok o trestu obžalovaného P. O.. Obžalovanému byl soudem prvního stupně uložen trest těsně pod polovinou zákonné trestní sazby § 185 odst. 3 tr. zákoníku, a to v trvání 8 roků, kdy pro výkon tohoto trestu byl v souladu s trestním zákoníkem zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Nalézací soud musel reagovat na návrh státního zástupkyně, která navrhovala uložení trestu odnětí svobody a poukazovala na ust. § 59 odst. 1 tr. zákoníku, tedy na mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody. Nalézací soud odůvodňuje, proč nepoužil tohoto ustanovení, a proč ukládal trest v základním rozpětí od 5 – 12 roků a má pravdu v tom, že se jedná o mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody, je fakultativní a zcela záleží na uvážení soudu, zda toto ustanovení použije. Vrchní soud v Praze dospěl k jednoznačnému závěru, že základní sazba je dostačující a trest v trvání 8 let je zcela adekvátní a byl uložen správně a nebylo potřeba aplikovat ust. § 59 odst.1 tr. zákoníku. Vyměřený trest

odpovídá zákonným kritériím stanoveným zákonodárcem. Nálezací soud ctil zákonné zásady při ukládání trestu, zohlednil závažnost páchané trestné činnosti, jakožto i osobu obžalovaného a trest, který nakonec nálezací soud ukládal, rozhodně nelze považovat za nepřiměřeně přísný, ale ani za trest nepřiměřeně mírný. Nálezací soud správně zhodnotil všechny okolnosti při ukládání trestu, a to jednak okolnosti daného případu, míru nebezpečnosti tohoto jednání, závažnosti tohoto jednání, přihlídl k charakteru předmětné trestné činnosti a ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem, kdy je zjevné, že obžalovaný byl v minulosti opakovaně soudně trestán a odsouzen, a to i pro trestný čin znásilnění. Obžalovaný byl pro tuto trestnou činnost odsouzen dokonce 3x, kdy se jedná o rozhodnutí staršího data, kdy samozřejmě nelze k nim přihlížet, ovšem ta odsouzení samozřejmě hovoří o charakteru a osobě obžalovaného, který v minulosti byl ve výkonu trestu za obdobnou trestnou činnost a v podstatě i toto na něj nemělo žádný dopad, byť absolvoval citelné nepodmíněné tresty. V podstatě lze říci, že škodlivost jednání obžalovaného, který trestnou činnost spáchal na dítěti velmi útlého věku ■ let, samo o sobě je velmi přitěžující okolností, a i způsob provedení a koneckonců i následky byly závažné, nemluvě o možnosti dalších možných následků, které mohou do budoucna nastat, zejména v psychické rovině. Za této situace trest, který byl uložen, rozhodně nelze považovat, jak je již výše uvedeno, za nepřiměřeně přísný, je adekvátní a zcela v souladu se zákonnými kritérii stanovenými zákonodárcem. Pro výkon trestu byl obžalovaný zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou zcela v souladu se zněním trestního zákoníku, kdy nálezací soud neshledal důvody, proč by obžalovaný měl být zařazen do typu s mírnějším režimem a s tímto se odvolací soud ztotožňuje.

10. Vrchní soud v Praze se však z podnětu jak odvolání obžalovaného, tak i z podnětu odvolání státní zástupkyně, zabýval i výrokem o nemajetkové újmě a zde se s rozhodnutím nálezacího soudu neztotožnil. Odvolací soud se neztotožnil jednak s výší nemajetkové újmy, která byla přiznána poškozené ve výši 200 000 Kč, a reagoval taktéž na odvolání státní zástupkyně v tom směru, že Mgr. Jana Pflugerová opravdu nebyla opatrovnící poškozené, ale toliko zmocněnkyní poškozené. Proto zrušil rozsudek toliko ve výroku o nemajetkové újmě a znovu rozhodl. Zmocněnkyně odkázala, pokud se týče připojení s nárokem na náhradu škody, resp. nemajetkové újmy a jejího upřesnění na svou závěrečnou řeč. Je zjevné, že poškozená se připojovala s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 400 000 Kč, kdy právě ve své závěrečné řeči upřesnila zmocněnkyně, co konkrétně je požadováno v této částce, kdy 200 000 Kč požadovala za ztížení společenského uplatnění a 200 000 Kč za způsobené duševní útrapy v rámci nároku na další nemajetkové újmy podle § 2958 obč. zákoníku. Nálezací soud velice správně rozdělil ta dvě připojení a následné rozhodnutí, kdy přiznal částku 200 000 Kč jako náhradu za další nemajetkovou újmu, kdy se v podstatě odvolací soud neztotožnil jen s tou jeho výší, a odkázal s částkou 200 000 Kč poškozenou na řízení ve věcech občanskoprávních, kterou chtěla poškozená za ztížení společenského uplatnění. Pokud se týče odkazu, je zcela zjevné, že absentuje znalecký posudek a těžko může soud v této chvíli stanovit částku za způsobení ztíženého společenského uplatnění, neboť absence znaleckého posudku v tomto směru je zásadní. Samozřejmě není v možnostech soudu protahovat dokazování doplněním znaleckého posudku, jen ke stanovení nemajetkové újmy. Proto tedy velice správně odkázal nálezací soud s touto částkou poškozenou na řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud se týče přiznání částky 200 000 Kč, zde se odvolací soud ztotožňuje s tím, že byla správně přiznána za zadostiučinění ve formě další nemajetkové újmy, za ta určitá příkoří, za duševní útrapy spojené se

zásahem do zdraví, tak jak má na mysli ust. § 2958 obč. zákoníku, kdy duševní útrapy zjevně mají svůj původ v poškození zdraví. Zde se pouze neztotožnil odvolací soud se stanovenou výší. Pokud duševní útrapy mají svůj původ v poškození zdraví (prostém či zvláště závažném), odčiní se také v rámci nároku na další nemajetkovou újmu podle § 2958 obč. zákoníku. Zcela jednoznačně z vyjádření zmocněnkyně vyplynulo, že se má jednat o odškodnění za duševní útrapy spojené se zásahem do zdraví, tedy odškodnění ve smyslu tzv. další nemajetkové újmy a zde je neoddiskutovatelné, že s ohledem na to, co si poškozená prožila, je takové odškodnění zcela na místě. Poškozená byla odvezena rychlou záchrannou službou do nemocnice, byla tam hospitalizována, je jasné, že to muselo být bolestivé krvácející zranění, byla ošetřena, prošla si nepříjemnými, obtížnými situacemi. Vše mělo jistě dopad na prožívání jejího běžného života, jejich nevšedních dnů, bylo to spojeno s určitými zdravotními obtížemi a ty jednoznačně spadají do kategorie dalších nemajetkových újem, které má na mysli ust. § 2958 obč. zákoníku. Není pochyb o tom, že musí být nějaká částka za odčinění těchto duševních útrap přiznána. Částka původně požadována ve výši 200 000 Kč, ale i přiznaná nalézacím soudem, se jeví i ve světle některých rozhodnutí tohoto senátu Vrchního soudu v Praze jako nepřiměřeně vysoká. Je potřeba říci, že se jedná o řekněme dočasné problémy, kdy možné budoucí problémy v tuto chvíli nelze předvídat ani stanovit. Z vyjádření znalkyně vyplývá, že se nejedná o následky, které by měly být z hlediska fyzických problémů déle trvající, a tedy je zjevné, že toto nelze srovnat s některými zdravotními obtížemi delšího charakteru, nebo trvajícího charakteru. I proto přiznaná částka nemůže být tak vysoká i s ohledem na částky, které u těchto kompenzací v rámci další nemajetkové újmy jsou přiznávány. Navíc je potřeba brát i zkoumat majetkové poměry obžalovaného, které musí být reflektovány. Nesmí však představovat otázku, zda tento disponuje, či nedisponuje výraznějším majetkem, ale v podstatě jde o to, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. S ohledem na všechna tato vyhodnocení dospěl vrchní soud k závěru, že za přiměřenou a dostatečnou částku, která by měla být přiznána poškozené T. B., je částka ve výši 100 000 Kč, která odpovídá jednak charakteru jejího narušení, resp. jejího zranění a poškození zdraví ve formě fyzických obtíží, ale i určitému diskomfortnímu zásahu do jejího pohodlí a z toho vyplývajících stresu a jiných nežádoucích účinků. Vrchní soud v Praze vzal v potaz i určité majetkové možnosti obžalovaného. Má za to, že takováto částka ve výši 100 000 Kč je optimální, adekvátní a přiměřená všem okolnostem případu i osobě poškozené, ale i osobě obžalovaného. Z tohoto důvodu zrušil odvolací soud výrok o náhradě škody, resp. nemajetkové újmy, kdy se jednak neztotožnil s výší přiznané částky a reflektoval i na nesprávnost s ohledem na to, že Mgr. Pflugerová není opatrovnící, ale zmocněnkyní poškozené a znovu tedy rozhodl o nemajetkové újmě. Znovu byla přiznána povinnost obžalovaného nahradit další nemajetkovou újmu v částce 100 000 Kč za způsobené duševní útrapy, a to k rukám zmocněnkyně Mgr. Jany Pflugerové, kdy se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Je zjevné, že přiznání nemajetkové újmy bylo v souladu s ust. § 2958 obč. zákoníku a přiznaná částka je kompenzací za další nemajetkovou újmu, která je specifikována právě v § 2958 občanského zákoníku.

11. S ohledem na to, že v podstatě bylo vyhověno odvolání jak státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni, tak i částečně odvolání obžalovaného a odvolací soud rozhodoval tedy na podkladě obou odvolání, tak samozřejmě ani jedno z těchto odvolání nezamítal. Vzhledem ke

všem shora uvedeným okolnostem rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný. Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat **dovolání**, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 5. března 2020

JUDr. Luboš Vrba v. r.
předseda senátu

JUDr. Alexander Károlyi v. r.
vypracoval

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Holcová

Štěpánka Kápičková
Digitálně podepsal
Štěpánka Kápičková
Datum: 2020.03.30
09:32:19 +02'00'